

Finelc Newsletter 12

FINELC

Suomen yliopistojen kielikeskusten verkosto
The Network of Finnish University Language Centres

Hyvää uuden lukukauden alkua kaikille!

Uusi lukukausi on jälleen käynnistynyt vauhdikkaasti kielikeskuksissa ja vastaavissa yksiköissä ympäri Suomen. Vuoden alku on hyvä aika pohtia kulunutta vuotta ja vetää yhteen kaikkea vuonna 2023 tehtyä ja opittua.

Vuosi 2023 oli meillä Taideyliopistossa poikkeuksellisen kiireinen mutta samalla antoisa. Järjestimme ensimmäistä kertaa Kielikeskuspäivät yhteistyössä Maanpuolustuskorkeakoulun kanssa. Haluankin vielä kiittää kaikkia Kielikeskuspäiville osallistuneita hyvin onnistuneista ja monipuolisista päivistä. Suuri kiitos myös kaikille plenaristeille ja rinnakkaisesitysten pitäjille. Osallistujia oli noin 300 ja rinnakkaisesityksiä yli 80 monesta eri temasta. Useat tämän Newsletterin artikkelien teemat näkyivät myös Kielikeskuspäivillä, ja osallistujia oli teemoihin liittyvissä työpajoissa runsaasti.

Tässä Newsletterissä kerrotaan Itä-Suomen yliopiston kielikeskuksen ensimmäisestä julkaisusta, työaikasunnittelun uudistamisesta LUT-yliopiston ja LAB-ammattikorkeakoulun yhteisessä kielikeskuksessa, ruotsin kielen itsearviointityökalusta, kielikeskussomesta sekä taiteilijan työllistymistä tukevasta Art Pro -hankkeesta.

Antoisia lukuhetkiä ja kiitos kaikille tähän Newsletteriin kirjoittaneille!

Emmi Huttunen, Taideyliopisto

Kiinnostaako kielikeskussome?

Onko kielikeskusten paikka sosiaalisessa mediassa, ja millainen se paikka on? Millainen kielikeskus somessa näyttäytyy, ja kenen äänillä kuuluu? Kielikeskusten organisaatioviestintä tukee osaltaan yliopistojen ns. kolmatta tehtävää, ja sosiaalinen media edistää omalta osaltaan kieli- ja viestintäopetuksen näkyvyyttä yhteiskunnassa ja on siten osa korkeakoulujen ja -koulutuksen sekä kieli- ja viestintäopintojen brändityötä. Arjen avaaminen somessa mahdollistaa erilaista näkyvyyttä ja luo positivistista kuvaa kielikeskustyöstä. Joko teidän kielikeskuksenne on somessa? Kiinnostaisiko verkostoitua muiden kielikeskussomettajien kanssa?

Kielikeskuspäivillä meillä oli upea mahdollisuus tavata ja verkostoitua muiden kielikeskussomettajien kanssa! Työpajamme *Organisaatioviestinnän rikkaruoho vai välttämätöntä näkyvyystyötä? – Keskustelutilaisuus kielikeskussometta* tarkoituksena oli tutustua suomalaisella kielikeskuskentällä tehtyyn ja tehtävään sometyöhön, löytää yhteistyömahdollisuuksia ja pohtia uusia avauksia. Työpajan idea syntyi Vaasan aloitetusta Turun yliopiston ja Itä-Suomen yliopiston yhteistyöstä, jota nyt halutaan laajentaa koko suomalaiselle kielikeskuskentälle. Vapaamuotoisessa työpajassa paitsi verkostoituimme ja ideoimme yhdessä, mutta myös keskustelimme resursseista ja toimintatavoista. Tuloksena oli monipuolinen keskustelu somearjesta organisaatioviestinnän kentällä sekä idea verkostotapaamisesta!

Jos emme ehtineet tavata Helsingissä, otahan meidät seurantaan somessa ja tule mukaan ensimmäiseen verkostotapaamiseen. Ota siis kuppi kuumaa ja pistä linjat kuumaksi **pe 2.2. klo 13–15!** Jos haluat mukaan, laita sähköpostia Katriille (katri.niemi@uef.fi) tammikuun loppuun mennessä (laita viestiin nimesi, organisaatiosi ja sähköpostiosoitteesi). Tervetuloa linjoille jatkamaan juttua organisaatio-somettamisen moninaisista teemoista! Juuri **SINUT** olisi ihana saada mukaan, nykyinen tai tuleva kielikeskussomettaja!

Katri Niemi, Itä-Suomen yliopisto (Instagramissa @uef_kk)

Henna Ala-Kutsi ja **Katariina Ahtola-Rajala**, Turun yliopisto (Instagramissa @utukievi)

Maaginen luku – työaikasunnitelua uudistamassa

Vuosittaisen työajan suunnittelu kielikeskuksissa voi jollekulle olla mieltä kuohuttavaa. Toista asia ei juuri hetkauta. Lopputuloksena kaikilla on kuitenkin viivan alla sama maaginen tuntimäärä 1612 (ent. 1624, o.s. 1600).

Yliopistojen opetus- ja tutkimushenkilöstön kokonaistyöaikaa koskevissa määräyksissä työsuunnitelmaa käsitellään varsin niukasti ja toisaalta selkeästi (Yliopistojen yleinen työehtosopimus 1.4.2023-31.3.2025). Sen soveltaminen voi kuitenkin käytännössä olla haastavaa.

Työyhteisössä ja tiimeissä työaikasunnitelmat voivat hoitua sutjakkaastikin. Joskus prosessi on haastavampi. Työn tasapuolinen jakaminen, opettajien osaamisen oikeanlainen huomioiminen ja kaikkien tasapuolinen kohtelu voivat nostaa pintaan monenlaisia ristiriitoja ja päähkäilyä.

LUT-yliopiston ja LAB-ammattikorkeakoulun yhteisessä kielikeskuksessa on lukuvuonna 2023–2024 käynnissä pilotti, jossa työaikasunnitteluun pyritään löytämään uusia näkökulmia ja ratkaisuja. Kielikeskuksessa uudistusta pilotoi 21 opettajan englannin kielen tiimi. Tavoitteena on pyrkiä luomaan tiimissä sekä kielikeskuksen että englannin tiimin tavoitteisiin perustuva työajansuunnittelumalli. Työaikasunnitelmat tehdään kielikeskuksessamme aina kalenterivuoden ajalle. Syksyllä 2023 rakennamme siis vuoden 2024 työaikasunnitelmat.

Pilotin keskeisenä tavoitteena on tehdä näkyväksi englannin tiimin omat tavoitteet ja niihin perustuen miettiä työaika ja työn kohdentuminen kaikille näkyväksi. Tähän linkittyvät myös opintojaksojen sisältöjen, toteutusten ja arvioinnin kehittäminen tavoitteenmukaisesti. Tiimi miettii yhdessä tavoitteensa ja saa käyttöönsä resurssipotin, jonka tiimin opettajat jakavat itse.

Pilotilla haetaan lisää avoimuutta, läpinäkyvyyttä ja kokonaisuuden selkiyttämistä. Tarkoituksena on myös lisätä joustavuutta työn ja työajan suunnitteluun sekä työn toteuttamiseen. Tavoitteena on myös rakentaa

yhteistä ymmärrystä siitä, että kaikkeen työhön saatava tuntiresurssi ei ole samansuuruinen (esim. x-tuntia per opintopiste). Tuntimäärä syntyy tavoitteiden ja toteutustavan mukaan, talousarvio huomioiden.

Mallissa toisten tukeminen ja yhteinen vuoropuhelu korostuvat. Fokus on yhteisössä ja osaamisessa resurssikeskustelun ja -ohjauksen sijaan. Ensimmäiset kokemukset ovat näyttäneet, että juuri yhteinen keskustelu osaamisesta ja tiimin tavoitteista on lisännyt avoimuutta.

Pilotti muuttaa myös esihenkilön roolia. Pääasiallinen tehtävä esihenkilöllä on tarjota tukea ja työkaluja, raamittaa ja varmistaa kokonaisuus. Pilotti on aloitettu syksyllä 2023, ja kokemuksia pilotista saadaan lukuvuoden aikana, jolloin nähdään sen toimivuus ja mitä on syytä kehittää eteenpäin.

Jo nyt voi todeta, että yhteinen keskustelu tiimissä työajansuunnittelun tiimoilta on lisääntynyt ja näin ollen se on lisännyt avoimuutta. Myös kunkin opettajat osaaminen ja vahvuudet tulevat keskusteluisa laajemmin koko tiimin tietoisuuteen, mikä auttaa tiimiä yhteisessä tavoiteperustaisessa suunnittelussa. Kokemukset englannin tiimissä ovat olleet pääosin rohkaisevia. Pilotilla on ohjausryhmä ja sitä arvioidaan lukuvuoden aikana ja lopullisesti toukokuussa 2024. Tällöin myös päätetään, jatkuuko ja laajeneeko pilotissa luotu uusi toimintamalli.

Pasi Puranen

Kielikeskuksen johtaja
LUT-yliopisto ja LAB-ammattikorkeakoulu

Art Pro Finland, materiaalipankki taiteilijan työelämän tueksi

Millainen on hyvä hakemusteksti? Mitä taiteellisen työryhmän vetäjän on hyvä ottaa huomioon johtajana? Miten taidetyötä voi tehdä kestävästi? Entä miten akateemisessa tekstissä viitataan taideteokseen, käsiohjelmaan tai YouTube-esitustaltiointiin? Muiden muassa tällaiset asiat askarruttavat Taideyliopistossa opiskelevia ja täältä valmistuneita moninaisilla työkentillä. Pyrimme kokoamaan vastauksia näihin kysymyksiin uudella Art Pro Finland -materiaalipankkisivustollamme, jota rakennamme paraikaa Talent Boost -hankerahoituksen turvin.

Taustalla tekstitaitojen opetuksen työelämälähtöisyys Taideyliopistossa kandidaatintutkintoihin kuuluvat pakolliset tekstitaitojen opinnot ovat vahvasti työelämälähtöiset: kurseilla harjoitellaan (taiteilijan) työelämässä tarvittavia tekstilajeja, kuten työsuunnitelmia apurahahakujia varten, biografioita, mediatiedotteita ja niin edelleen. Tällä hetkellä tieto taiteilijan viestintätaidoista on hajallaan ja vaikeasti löydettävissä. Tästä on kunnunnut ajatus Art Pro Finlandista, avoimesta työelämälähtöisyyden materiaalipankista, joka toimisi tiedon keskuspaikkana ja olisi laajasti taidealojen toimijoiden käytössä. Fokuksessa ovat tietysti myös kansainväliset osaajat sekä heidän tarpeensa ja erityiskysymyksensä suomalaisella taidekentällä.

Mikä siis on Art Pro Finland?

Art Pro Finland on internetsivusto, jonka tarkoituksena on koota yhteen tietoa ja ohjeistuksia työelämässä tarvittavien viestintävalmiuksien kehittämiseen. Sen lisäksi sivusto tarjoaa tietoa suomalaisen taidekentän

toiminnasta vastikään Suomeen saapuneille taiteilijoille ja taiteen opiskelijoille. Osana Art Pro Finland -työtä kootaan lisäksi taidealojen erityissanastoja suomeksi, englanniksi ja ruotsiksi. Materiaalipankkia työstetään tällä hetkellä yhteistyössä Lapin yliopiston kielikeskuksen kanssa.

Art Pro Finland -materiaalipankki on tärkeä pedagoginen työkalu sekä kieliä ja viestintää että työelämävalmiuksia opettaville. Sen kautta on mahdollista toteuttaa käänteistä oppimista sekä tarjota yhtenäisiä ohjeistuksia taidealojen akateemisen kirjoittamisen tueksi.

Art Pro Finland julkaistaan osissa toukokuusta 2024 alkaen, minkä jälkeen kutsumme kaikki taidealojen toimijat ja aloilla opettavat käyttämään ja täydentämään sitä aktiivisesti. Tiedotamme Art Pron julkaisusta yliopistoja ja järjestökenttää.

Sisältö

Art Pro koostuu kuudesta osasta, joiden sisältö ja jaottelu tarkentuu vielä kevään 2024 aikana:

- 1) Toimeentulo, 2) Oman toiminnan esittely ja viestintä, 3) Kestävyys ja hyvinvointi 4) Urapolku ja asiantuntijuus 5) Akateemiset tekstitaidot ja 6) Yhteiskunta.

Materiaalin keräämisessä ja jaottelussa on hyödynnetty Taideyliopiston kieli- ja työelämätiimien ja yhteisön asiantuntemusta sekä esimerkiksi Helsingin yliopiston täydennyskoulutusyhtiö HY+:n Tulevaisuuden työelämätaidot -opasta. Sisältöartikkeleita on myös tilattu ja tilataan edelleen ulkopuolisilta asiantuntijoilta.

Ensimmäisessä vaiheessa materiaalipankista julkaistaan taiteilijan viestintätaitoihin keskittyviä osia mutta myöhemmin sitä on tarkoitus laajentaa myös esimerkiksi johtajuus-, kestävyys- ja yrittäjyystaitojen suuntaan.

Dynaaminen koko kentän työkalu

Taiteilijan työelämävalmiudet muuttuvat yhteiskunnan muutosten myötä, ja Art Pron on seurattava näitä muutoksia ollakseen jatkossakin käyttökelpoinen työkalu.

Taiteilijoiden paineet itsensä työllistämisessä kasvavat, ja Art Pro on tällä hetkellä tietääksemme ainoa työelämävalmiuksiin keskittyvä, yliopistollisen toimijan sivusto, josta taiteilijat saavat laaja-alaisesti tukea työllistymisen ja työelämän haasteissa.

Materiaalipankin merkitys on ymmärretty myös suomalaisella taiteen ja kulttuurin kentällä, jossa tunnustetaan tiedon tämänhetkinen sirpaleisuus. Art Pron tavoite on kerätä yhteen eri organisaatioiden tuottamaa tietoa ja olla jatkossa laajalti koko taidekentän toimijoiden työkalu. Näin Art Pro toteuttaa myös yliopistoille säädettyä yhteiskunnallisen palvelun tehtävää.

Taideyliopisto on sitoutunut sivuston ylläpitoon ja päivittämiseen myös hankerahoituksen jälkeen. On erityisen tärkeää saada myös taiteen ja kulttuurin alojen järjestökenttä sekä muut taidealojen korkeakoulut mukaan materiaalipankin jatkokehitys- ja päivitystyöhön viimeistään syksystä 2024 alkaen.

Art Pro -tiimi toivottaa kiinnostuneet tervetulleeksi mukaan materiaalipankkityöhön. Tiimiin voi olla suoraan yhteydessä esimerkiksi sähköpostilla:

laura.lehtinen@uniarts.fi

emmi.huttunen@uniarts.fi

sirpa.lahti@uniarts.fi

Emmi Huttunen ja Laura Lehtinen

Taideyliopisto

Itä-Suomen yliopiston kielikeskuk- selta ensimmäinen julkaisu

Itä-Suomen yliopiston kielikeskuksessa olemme aina tehneet monipuolista opetuksen kehittämistä aktiivisella, uteliaalla, osallistavalla ja tutkivalla otteella. Syksyllä 2023 vihdoinkin myös julkaisimme ensimmäisen artikkelikokoelmamme otsikolla *Tukea, ohjausta ja opetusta kielikeskuksessa*. Julkaisussa on 12 artikkelia kielikeskuksen opettajien kirjoittamana suomeksi tai englanniksi, mukana yhteensä 18 opettajaa. Julkaisu löytyy sähköisenä osoitteesta <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-61-4985-1>, ja painettua versiota olemme toimittaneet kielikeskuksille. Julkaisu on jaettu kolmeen pääteemaan: tukeen, ohjaukseen ja opetukseen.

Ensimmäisessä osiossa keskitytään opiskelijoille annettavaan tukeen ja ohjaukseen. Osion kahdessa ensimmäisessä artikkelissa esitellään opiskelijoiden kieli- ja viestintäopintojen tukemiseen kehitettyä ”Opiskelijoiden ohjaus kieli- ja viestintäopinnoissa” -hanketta suomeksi ja englanniksi. Seuraava artikkeli kertoo DigiJouJou-kärkihankkeen materiaalien pohjalta laaditusta ruotsin kielen itsenäisestä verkkokertauskurssista. Neljännessä artikkelissa käsitellään ammattikoulupohjalta yliopisto-opintoihin tulevien opiskelijoiden taitoja ja heidän tuentarpeitaan kielikeskusopetuksessa, ja teeman viimeinen artikkeli käsittelee englanniksi opettamisen kasvua yliopistoissa ja sen edellyttämää tukea opettajille sekä kielikeskusten roolia tässä kehityksessä.

Toinen teema julkaisussamme on opetuksen kehittäminen. Tässä osiossa kuvataan mm. Itä-Suomen yliopiston suomi toisena kielenä -opetusta kehittävää ”Silta suomesta Suomeen” -hanketta. Teeman toinen artikkeli kertoo kulttuurien ja kielten rajat ylittävästä opetuskokeilusta, jossa kansainväliset opiskelijat toimivat eri profesioalojen simulaatioasiakkaina. Kolmas artikkeli avaa lukijalle pakohuonepedagogiikan saloja ja kertoo ”Pakoruotsi”-hankkeesta, jonka aikana kielikeskuksen ruotsin opetukseen luotiin kolme pedagogista pakopeliä. Teeman viimeinen teksti paneutuu englanniksi kielenopettajan kulttuurienvälisen identiteetin kehittämiseen, siihen vaikuttaviin tekijöihin sekä kult-

tuuristen seikkojen huomioimiseen monikulttuurisessa opiskelu- ja työympäristössä.

Teoksen kolmas teema – opiskelijoiden moninaisuus – paneutuu erityisesti opiskelijoiden mutta myös opettajien kokemusmaailmaan tunteiden, kielen ja hyvinvoinnin näkökulmista. Teeman sisällä käsitellään mm. tunteiden ja kielenoppimisen yhteyttä ja esitellään ruotsin opetuksen yhteydessä käytettyä tunnetehtävää ja siitä saatuja kokemuksia. Teeman toinen artikkeli tarkastelee kielenkäytön näkökulmasta sukupuoli- ja seksuaalidentiteettiin liittyvän yhdenvertaisuuden toteutumista korkeakoulukontekstissa. Kirjoittaja muistuttaa, että eettisesti toimivassa yhteisössä eettisyyden on näyttävä myös kielen ja viestinnän tasolla. Teoksemme päättävä artikkeli pohtii yliopisto-opiskelijoiden yksinäisyyttä ja keinoja tukea heidän hyvinvointiaan yliopistoyhteisössä. Kirjoittajien mukaan meillä akateemisen yhteisön jäsenillä on merkittävä rooli opiskelijoiden keskinäisten vuorovaikutussuhteiden rakentamisessa.

Toivomme, että löydätte hyödyllisiä lukuhetkiä tekstien parissa ja että ne tukevat kielikeskusopettajien työtä, kehittämistä ja tutkimusta. Itä-Suomesta kajahtaa myös jatkossa!

Marja-Leena Hyvärinen, Inga Suoniemi, Lauri Tolkki ja Satu Tuomainen

Julkaisun toimituskunta

Itä-Suomen yliopiston kielikeskus

First publication from the University of Eastern Finland Language Centre

The University of Eastern Finland Language Centre created its first publication in the autumn 2023, entitled Support, guidance and teaching at the Language Centre. The publication contains 12 articles written by Language Centre teachers in Finnish or English, with 18 teachers involved. The publication can be found electronically at <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-61-4985-1> and we have also delivered a printed version to other language centres. The publication is divided into three main themes: support, guidance, and teaching.

The first section focuses on the support and guidance provided to students. The first two articles of the section introduce in Finnish and English the “Student Guidance in Language and Communication Studies” project developed to support students’ language and communication learning and varied needs.

The next article describes in Finnish an independent online Swedish language refresher course based on the materials of the DigijouJou flagship project. The fourth article discusses in Finnish the skills of students coming to university studies from vocational schools and their support needs in language and communication studies. The fifth article of this theme explores in Finnish the growth of English-medium instruction at universities and the support needed by teachers and the role of language centres in this development.

The second theme of our articles is the development of teaching. In this section, the first article describes in Finnish the “Bridge from Finnish to Finland” project aimed at developing Finnish as a second language teaching at the University of Eastern Finland. The second article of the theme introduces in English a teaching experiment that crosses cultural and language borders, with international students acting as simulation clients for different profession students in their English courses.

The third article in Finnish describes the secrets of escape room pedagogy with the “Escape Swedish” project, during which three pedagogical escape games were created for the Language Centre’s Swedish teaching. The last article of the theme focuses in English on the development of a language teacher’s intercultural identity, the factors influencing it and how to consider cultural issues in a multicultural study and work environment.

The third theme of the work – student diversity – focuses particularly on emotions, language, and well-being through the experiences of primarily students but also teachers, written in Finnish. The first article of the theme deals with the connection between emotions and language learning and presents the emotion task used in Swedish teaching, while the second article examines the perceptions of equality related to gender and sexual identity in the higher education context from the perspective of language use. The concluding article of our publication reflects on the loneliness of university students and ways to support their well-being in the university community.

We hope that you will find useful reading moments with the articles and that they will support the work, development and research of other language centre teachers. More from Eastern Finland also in the future!

Marja-Leena Hyvärinen, Inga Suoniemi, Lauri Tolkki and Satu Tuomainen

Editorial board of the publication

University of Eastern Finland Language Centre

Minä osaan! – Itsearviointityökalu avaa ruotsin kielen arviointikriteerejä

Korkeakoulututkintoihin sisältyvän ruotsin kielen (toinen kotimainen kieli) arviointi pohjautuu kielilakiin ja asetukseen ja valtakunnallisiin, yhteismitallisiin arviointisuosituksiin, KORU-suosituksiin, joista käytämme tässä nimitystä KORU-kriteerit. Kurssin suoritettuaan opiskelija saa erilliset arvosanat suullisesta ja kirjallisesta kielitaidosta: hylätty (A2 tai alle), tyydyttävä taito (B1) ja hyvä taito (B2). Asteikko on kolmiportainen ja kullekin portaalle on olemassa kielitaitoa kuvaavat sanalliset arviointikriteerit.

KORU-kriteerit ovat meille ruotsinopettajille tärkeä työväline, apu ja ohjenuora arvioidessamme opiskelijoiden kielitaitoa. Yhteiset ja yhdenvertaiset arviointikriteerit kaikissa korkeakouluissa ovat tasa-arvoistaneet kielitaidon arviointia. KORU-kriteerit on tehty kielilain vaatimusten mukaista arviointia varten, eivätkä ne välttämättä sovellu sellaisenaan itsearviointiin. Tämän vuoksi halusimme lähteä kehittämään automaattista palautetta antavaa itsearviointityökalua, jotta opiskelija saisi laajemman kuvan osaamisestaan.

Itsearviointia avaamaan

Arvosanoja on vain kolme, joten kriteerit ovat väistämättä laajoja ja pitävät sisällään monenlaista ja -tasoista osaamista. Vaikka opettaja parhaansa mukaan selittää, avaa ja konkretisoi arviointikriteerejä, opiskelijan näkökulmasta ne voivat olla vaikeasti avautuvia tai jopa tukinnanvaraisia. Mitä ovat esimerkiksi vaativat rakenteet, vaativat työelämän tilanteet tai tärkeimmät sanaluokat? Millaista on riittävä oman alan ja yleiskielen

sanasto? Opiskelijalla ja opettajalla on näistä usein eri käsitys. Opiskelijalle ruotsin kurssin arviointikäytäntö on tavallisesti uutta ja erilaista kuin muilla kursseilla.

Myös oman alan ruotsin kurssi voi tuntua opiskelijalle täysin uudelta kokemukselta, sillä kielten opiskelu korkeakoulussa vaatii itsenäistä otetta ja kokonaisvaltaista harjoittelua, jossa oikeiden ja väärin vastausten sijaan korostetaan kohdekielellä pärjäämistä erilaisissa tilanteissa.

Oppitunnit käsittelevät omaa alaa ja työelämää. Ne painottuvat suullisen kielitaidon harjoitteluun vuorovaikutuksessa toisten kanssa. KORU-kriteerit kuitenkin kuvaavat vuorovaikutustaitoja suhteellisen suppeasti verrattuna oppituntien sisältöön.

KORU-kriteerien sanavalinnat eivät välttämättä motivoi opiskelijaa kehittämään kielitaitoaan. Opettajan näkökulmasta hylätyn kriteerit ovat karuja ja mitätöiviä, kuten esimerkiksi *Ääntäminen erittäin vaikeasti ymmärrettävää. Muiden kielten vaikutus erittäin häiritsevää.*

Emme opettajina haluaisi antaa opiskelijalle virheitä korostavaa palautetta, joten mietimme, voisiko asian ilmaista jotenkin muuten.

Tälläkin tasolla oppija voi kuitenkin selviytyä joistakin vuorovaikutustilanteista ja osaamista sekä myönteistä kieliminää voi hyvin vahvistaa, vaikka puutteita osaamisessa olisikin.

Jo arviointiasteikossa käytettävä suomen kielen ilmaisu *tydyttävä taito* kuulostaa vaatimattomalta. Olemme huomanneet, että opiskelijan mielestä se on usein huono arvosana, vaikka käytännössä B1-tasoisella oppijalla on kuitenkin aika hyvä kielitaito: hän selviytyy yleiskielen ja oman alan viestintätilanteissa suullisesti ja kirjallisesti mahdollisesta virheellisyydestä huolimatta. Arvosana pitää sisällään monenlaista osaamista laidasta laitaan.

Eurooppalaisen viitekehysten (EVK) näkökulma kielenoppimiseen on KORU-kriteereihin verrattuna myönteinen. Kielenkäyttäjä nähdään aktiivisena ja sosiaalisena toimijana, jollaisena haluamme opiskelijan nähdä myös omilla kursseillamme. Viitekehys korostaa vuorovaikutusta ja painottaa osaamista puutteiden sijaan. Tasokuvauksissa korostuu, mitä oppija **osaa** tai tulisi osata kielellä **tehdä**. Tämä on viitekehysten yksi tärkeimmistä periaatteista, ja halusimme tuoda samaa periaatetta myös omaan työhömmme ruotsin opettajina.

Työkaluja sorvaamaan

Aloitimme hankkeen syksyllä 2022 pohjatyöllä. Tutustuimme EVK:n täydentävään osaan ja lähdekirjallisuuteen. Kollegamme Oulussa ja Turussa saivat vastata alkukyselyyn ja antaa hankkeen kuluessa palautetta tuotoksistamme. Saimme heiltä myös tällä hetkellä käytössä olevia itsearviointitehtäviä. Iso kiitos heille!

Itsearviointi sinänsä on tuttua kaikille opettajille ja opiskelijoille. Tarkoituksenamme on rikastuttaa jo olemassa olevia arviointikäytänteitä ja tuoda vuorovaikutustaitoja ja oppituntien ulkopuolella tapahtuvaa oppimista näkyväksi. Tämän vuoksi tutustuimme EVK:n käsitteeseen *mediaatio* (merkityksen välittäminen, rakentava vuorovaikutus), joka nivoo vuorovaikutuksen kaikkiin KORU:sta tuttuihin kielenoppimisen osa-

alueisiin. Siksi pyrimme sisällyttämään sitäkin itsearviointityökaluumme.

Aloimme muokata KORU-kriteereiden kuvaimia minä osaan -lausumiksi. Kirjoitimme niitä EVK:n mukaiseen myönteiseen, osaamista painottavaan muotoon, KORU-kriteerien vaatavuustasoa unohtamatta. Halusimme selkeyttää arviointikriteerejä opiskelijalle ja saada arviointia läpinäkyvämmäksi. Halusimme tuoda laajoihin KORU-kriteereihin esimerkkejä ja tarkennuksia, jotta opiskelija tunnistaisi oman taitotasonsa paremmin.

Huomasimme pian, että työ ei tule olemaan helppoa. Mietimme, miten tarttua pitkään käytössä olleisiin KORU-kriteereihin niitä kunnioittaen ja miten hajottaa ne kolmelle tasolle, mikäli jokin taito on mainittu vain yhdellä tasolla. Pähkäilimme, miten yhdistää ytimekkäät KORU-kriteerit ja EVK:n laajat ja polveilevat kuvaimet. Miten englanninkielinen monen rivin pituinen virke ilmaistaan suomeksi ymmärrettävästi ja suhteellisen lyhyesti? Mitkä käytännön esimerkit konkreettisesti soivat lausumia ja helpottavat oppijaa tunnistamaan osaamistaan paremmin? Miten kuvaimia sovelletaan meidän kursseihimme ja viestintätilanteisiin, mikä on kurssien osaamistavoitteita ajatellen keskeisintä? Miten muuntaa kuvaimet minä osaan -muotoon?

Myös mediaation käsite vaati perusteellista paneutumista. EVK:n täydentävän osan kuvaimien määrä, tasot ja plustasot saivat meidät raapimaan päätämme: kun yhdellä tasolla on kahdeksankin eri kuvainta ja näiden lisäksi vielä plustasot, mikä niistä valitaan? Saimme apua ja hyödyllisiä näkökulmia mediaation viidakossa navigoimiseen ja materiaalien rajaamiseen kollegoiltaamme Magdalini Liontoulta ja Eva Braidwoodilta, lämmin kiitos siitä!

Hankkeen edetessä materiaalia ja minä osaan -lausumia kertyi paljon ja jouduimme miettimään, kuinka runsas itsearviointi on vielä tarkoituksenmukaista ja mielekästä opiskelijalle. Pohdimme, miten sanaston ja rakenteiden hallinta limittyy tai eroaa suullisessa ja kirjallisessa vuorovaikutuksessa. Opiskelijan taito tunnistaa ja reflektoida osaamistaan vaihtelee kovasti, mikä myös piti ottaa huomioon lausumia laatiessa.

Hankkeen kuluessa olemme testaillleet erilaisia digitaalisia työkaluja tavoitteena löytää työmme ja jakamisen kannalta helpoin ratkaisu. Tällä hetkellä meillä on valmiina minä osaan -lausumia perusrakenteiden hallinnasta, vuorovaikutustaidoista, rakenteista, ääntämisestä sekä sanakirjojen ja kääntäjän käytöstä. Minä osaan -lausumat on syötetty Moodlen tenttityökaluun. Osa lausumista (esimerkiksi sanakirjojen ja kääntäjän käyttö) on tarkoitus nivoa tuntitehtäviin ja laajempi itsearviointi teettää kurssin lopussa. Itsearvioinnin tukena hyödynnetään myös vertaisarviointia, esimerkkejä ja opettajan palautetta. Seuraava askel on antaa työkalu kollegoiden koekäyttöön.

Vaikka työ on ollut haastavaa ja eteneminen sen takia välillä hidasta, päällimmäisenä mielessä on ilo. Yhteneväinen käsityksemme arviointikriteereistä ja kielitaitotasosta on helpottanut hankkeen tekemistä. Olemme tavanneet säännöllisesti, tehneet hedelmällistä yhteistyötä ja oppineet paljon: EVK: täydentävä osa on tullut kahlattua läpi perusteellisesti, olemme pohdiskelleet arviointikriteerejä, vertailleet opetuskäytäntöjämme, keskustelleet kurssisisällöistä ja samalla olemme verestäneet englannin kielen taitoamme. Olemme käyneet paljon hyödyllistä keskustelua arvioinnista ja työstä ruotsinopettajana.

Entäs sitten?

Itsearviointi voi herätellä opiskelijaa pohtimaan omaa kielitaitoaan myönteisesti. Kolmelle tasolle sijoittuvan palautteen avulla opiskelija voi saada konkreettisen, syvemmän käsityksen omasta kielitaidostaan, kielitaidosta yleensä ja sen mittaamisesta. Myönteisten muotoilujen ja minä osaan -lausumien toivomme motivoivan opiskelijaa huomaamaan sekä sen, mitä hän jo osaa, että sen, mihin hänen kannattaisi vielä panostaa. Opiskelijan on myös hyvä huomata, että kielitaito voi kehittyä epätasaisesti kielitaidon eri osaluilla. Kielitaitoa voi kehittää koko eliniän, minkä vuoksi on tärkeää nähdä se prosessina.

Itsearviointi on mielekästä myös opettajalle. Sen avulla saa tietoa opiskelijoiden kokemasta kielitaidosta, mikä voi auttaa suunnittelemaan oppitunteja ja eriyttämään tehtäviä. Itsearviointityökalu on erityisen hyödyllinen uusille opettajille, koska pyrimme siinä avaamaan ja rikastuttamaan osittain monitulkintaisia kriteerejä palastelemalla niitä pienemmiksi ja konkretisoimalla niitä esimerkein.

Toivomme, että tekemästämme työstä hyötyvät korkeakouluissa paitsi ruotsinopettajat, myös muut kieltenopettajat, jotka opettavat A2–B2-tasoisia kursseja. Haluamme jakaa tekemämme Moodle-työtilan ja itsearviointityökalun käyttöön kollegoille lukuvuoden 2024–2025 aikana, ja toivomme, että saamme luomistamme kuvaimista palautetta, joka auttaa meitä kehittämään niitä edelleen.

Ollaan kuulolla! :)

Liisa Niemi, Oulun yliopiston kieli- ja viestintäkoulutus, liisa.niemi@oulu.fi

Miina Vaaramo, Turun yliopiston kieli- ja viestintäopintojen keskus, miina.vaaramo@utu.fi

Lähteet:

Julkisyhteisön henkilöstöltä kaksikielisellä virka-alueella vaadittava ruotsin kielen taito, laki 424/03, asetus 481/03

Elsinen, R. & T. Juurakko-Paavola (2006). Korkeakouluopiskelijoiden ruotsin kielen taidon arviointi, KORU. Hämeenlinna: Hämeen ammattikorkeakoulu.

How is my blogtext? Assessment of student learning outcomes after a field trip

If a German course is modelled as a field trip, what kind of tools can be used to assess the students' involvement in the programme of the trip? This article will first give a glimpse of a field trip course to Berlin and then move on to the used assessment toolkit as well as our comments on the toolkit's usability.

Hanken centre for business communication has last made field trips to Germany in 1980es. Many factors motivated our German teachers to try this again now, in the post-pandemic days. The main reason being the low number of students choosing any foreign languages we hope to show what real benefits the local language has on networking in the heart of Europe. It is scheduled to take place every second year. We apply for financing from external and Hanken-internal sources.

Between the 17th and the 25th of April, a group of 15 participants and two teachers of the course German VI set out to an eight-day excursion to Berlin. The participants came from our both campuses, Helsinki and Vaasa. Germany is Finland's most important economic partner and ranks first both in export as in import. Therefore, this course aims to bring Hanken students in contact with German trade companies, start-ups and representatives for German-Finnish relations.

We started out with a visit to Freie Universität Berlin, where we were introduced to the Dept. of Economy School of Business and Economy and the attached start up businesses in the making.

Two days later the Hanken students joined courses of the Nordic Institute of Humboldt University, meeting with local fellow students. Other visits were made to the German Parliament, the Finland-Institute, to Team Finland and also to a mid-sized company that exemplifies sustainable supply chain management. Many more places of interest followed. We even made a boat-trip from Potsdam to Berlin and some participants visited Bundesliga-matches in football and handball.

Assessment toolkit

Tasks before the trip: videos

At an early stage the teachers had made contact with the Finnish and Swedish teachers at the Humboldt University to arrange a common lesson on site for our student groups. To prepare the students for all of the visits beforehand, they were given the pre-trip assignment of producing two short videos: One about one of the institutions in our travel programme and another one in their own mother tongue to introduce themselves. One part was to think ahead about possible questions that they could pose when we go and visit the institution at hand. To ensure they all watched the videos beforehand we assigned all of them to create one quiz question about their own video, all of which were compiled to a fairly easy quiz that one needed to pass on Moodle.

Tasks during the trip: blog posts, journal and self-evaluation

All participants were assigned two topics for blog posts during the one-week journey. The plan was that they were to write a short text about each institution we visit and that each blog text would have two or more authors. For the most part this plan worked out well and you can see the course blog here ([link to Microsoft Sway](#)).

The participants were also asked to keep a personal travel journal of the daily programme, with about 100 words per day. In addition, on the learning platform Moodle we had set up a self-evaluation form, where the participants had an opportunity to assess their involvement and choose alternatives in a question pattern on what is easy/difficult when it comes to using German and meeting up with new contacts.

Tasks right after the trip: Conclusion

The before mentioned task to create a travel journal was first of all designed to serve as raw material for the final assignment of the course: to write a conclusion of the experiences achieved from their excursion to the German capital. Here the participants were asked to bundle up what they gained and how they profited in knowledge and skills from these eight days in Berlin, how they would benefit from this experience in the future, how they can include the excursion in their CV and what plans they have on keeping up their German skills, since they all have now completed their

German skills, since they all have now completed their obligatory study points in their second foreign language.

Course tasks and their evaluation percentages in a nutshell

- Video tasks 20 %
- Self evaluation (questionnaire on Moodle) 20%
- Two blog posts in pairs, each post 20 %
- Travel journal 10 %
- Conclusion and outlook 10 %

Evaluation

Since we had very motivated students, we had no difficulty in obtaining all the required documents from the participants. Even so, it turned out that the grading process was not so easy.

The field trip had been planned for students from different levels, including also some with only A1-level in German. This was intended because we aimed at group internal mediation. It was also one of the goals of the course, to have the more advanced learners set an example to motivate their less advanced co-students and to boost their confidence. During our stay in Berlin the students had many opportunities to interact in German with locals and those working in the institutions we visited. Also, outside the German encounters there was time to talk about our activities in Swedish, for instance during the train rides back to the hotel. The group developed its own dynamics in facilitating and in finding solutions. The participants also got to see that even the teachers were not always fully sure of the language content, for

instance during a wild theatre performance. In this way, all participants could experience that language is not the only level of communication and that an open attitude can be of great help. We reached all our goals, so all in all we had ample reason to be happy, but how would this convert into grades?

We had decided to grade on the base of oral videos and written documentation. The difficulties in grading were due to differences in the skills, to the students' use of different supporting sources such as AI (not as often as we feared) and to the varying styles, ranging from full journalistic scope to very personal and intimate diaries. In order to grade the advancement of the personal linguistic level during the course we would have needed an assessment test in the beginning. With this missing, the grading was based solely on the content of all texts produced, oral and written.

The students did have a very intensive week with full daily visiting programme plus a varying number of writing tasks each and every day. All in all, we received well prepared texts, delivered on time by all participants. This made it easy to convey these into very good grades.

Outlook:

For a future next round with such a course, it could be advisable to demand a greater variety of written material to be delivered in advance. We could think i.e. of different research assignments concerning the visiting objects and institutions, their facts, figures, history and culture. A student self-evaluation of the target language skills may also be a very useful tool. Such materials would facilitate the assessment on how the language skills improve during a field trip.

But beyond questions regarding grades, our experience as teachers and organizers showed without any doubt that the student participants (but we no less) profited from this excursion in many ways, not limited the least to their linguistic abilities. It also enhanced their understanding of political and economic relations, their skills in intercultural management and acting in intercultural spheres. Finally, we are convinced that it gave a strong boost to their social skills and provided them with social ties and human encounters so dearly needed in post pandemic times.

Mia Raitaniemi and **Stefan Kuzay**
Hanken School of Economics, Helsinki

F I N E L C
Suomen yliopistojen kielikeskusten verkosto
The Network of Finnish University Language Centres